

## **CSRD-Assurance raadpleging: Reactie Faculty Ethiek, Cultuur en Gedrag**

### **Algemene observatie:**

Anders dan in veel andere EU-landen wordt er in NL niets verplicht gesteld qua onderwijs, wat gemotiveerd wordt door (i) het eigen karakter van het Nederlandse systeem (jezelf ontwikkelen), (ii) het feit dat in NL al veel accountants begonnen zijn met scholing, en (iii) er ook veel accountants zijn die nooit Assurance voor duurzaamheidsrapportage zullen verlenen. Die laatste twee punten zijn zeker niet uniek voor NL, dus daarmee vervalt een deel van hun sterkte.

### **1. Verwacht u dat in de competentie set de juiste competenties zijn opgenomen om CSRD-Assurance te kunnen afgeven?**

*a. Zijn er nog competenties die u mist in deze set?*

Bij internationale raamwerken en soft law instrumenten wellicht ook opnemen: ILO-standaarden. Belangrijk: de indruk moet niet worden gewekt dat het met de genoemde documenten voldoende is aangezien er tientallen sectorbrede duurzaamheidscodes zijn die in de praktijk voor veel ondernemingen minstens zo belangrijk zijn. De accountant moet dus op de hoogte zijn voor de voor desbetreffende onderneming relevante *soft law* documenten.

Bij Wet- en regelgeving verslaggeving (kennis hebben genomen van): daar geldt ook dat in specifieke gevallen de kennis uit de taxonomy delegated acts tamelijk diepgaand moet zijn

Bij Toepassen verslaggevingsstandaarden: het is beter om niet te suggereren dat het bij duurzaamheid om drie elementen gaat, omdat de CSRD en gerelateerde EU-regelgeving zelf naast ecologische, sociaal, en governance ook mensenrechten vermeldt, en ook wel werkgelegenheid, corruptie.

*b. Zijn er competenties die u zou weglaten in deze set?*

--

*c. Zijn er competenties die nadere duiding behoeven?*

--

### **2. Hoe kijkt u aan tegen de praktische haalbaarheid van de competentie set?**

--

**3. Hoe verwacht u dat de primaire doelgroep de competentie set zich eigen zal maken? (Denk bijvoorbeeld aan opleiding, inhuur/inzet specialisten, learning on the job of anders.)**

--

**4. Hoe kijkt u aan tegen een zelfassessment zoals omschreven als instrument om het kennisniveau in beeld te brengen én de individuele ontwikkeling te stimuleren?**

Er zijn in onze optiek enkele kanttekeningen bij de zelf-compliance en vrijblijvende zelfassessment te plaatsen. Accountants hebben zich als beroepsgroep geformeerd juist om onderling stevige kwaliteit te kunnen borgen en elkaar daar wederzijds toe te verplichten. Dat is het voordeel boven het aan de markt overlaten van dit soort dienstverlening, want vergelijk de kwaliteit en reputatie van makelaars, die zo'n organisatie niet hebben. Dan schuurt het om de competentie eisen zover over te laten aan individuele accountants. Wat is dan nog de kracht van de beroepsorganisatie? Iedereen kan voor zichzelf een zelf-compliance en zelfassessment uitvoeren, en met de uitkomsten daarvan de markt opgaan. Het lijkt ons een beter signaal om de maatschappij goed duidelijk te maken dat dit voortvarend en doorwrocht wordt vormgegeven, zodat er geen enkele twijfel gaat ontstaan over de toegevoegde waarde van de gecertificeerde accountant.

**5. Zou dit zelfassessment een verplicht karakter moeten hebben? De verplichting bestaat dan uit het maken van het zelfassessment én vastlegging in het PE-portfolio.**

Als daar dan toch voor gekozen wordt, dan zeker verplicht.

**6. Hoe kijkt u aan tegen de verplichting van (vak)interview zoals hierboven omschreven?**

--

**7. Bent u van mening dat dit bijdraagt aan de benodigde ontwikkeling van kennis waaronder het delen van ervaringen en inzichten? En als u deze mening niet bent toegedaan; hoe zou u de kennis beroepsbreed willen ontwikkelen?**

--

**8. Welke nadere voorwaarden zou de NBA naar uw mening mogen stellen aan (vak)interview?**

Interview kan zeker een functie hebben. Maar zonder voorkennis en inhoudelijke grondslag heeft interview beperkt zin. Ons advies is dan ook: eerst inzetten op grondige kennis. Merk op dat de gevraagde competenties deels slechts de onderkant raken van wat er in de praktijk nodig zal zijn, zie het punt over bijv. de *taxonomy delegated act*. Wellicht is een meer 'schoolse kennisoverdracht' effectiever. Uit enkele verkennende gesprekken in het netwerk blijkt dat accountants nog niet zo ver zijn en dat potentiële klanten (van accountants) een jurist op dit moment beter uitgerust vindt. Dat is geen goed signaal uit de markt.